

РЕШЕНИЕ

№ 4227

гр. София, 27.09.2011 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в
публично заседание на 01.09.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Ина Андонова и при участието на прокурора Георгиев, като разгледа дело номер **6055** по описа за **2011** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

М. М. Х. А., гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], не е доволен от решение № 323/ 23.06.2011 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците, с което е отказано да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия.

В жалбата са въведени оплаквания, че решението е издадено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и противоречи на материалния закон. Подателят ѝ излага накратко бежанската си история и настоява, че връщането му в И. би било невъзможно поради изключително високия риск от посегателство, тъй като в тази страна на практика липсва средство за защита на обикновените хора. Случаите на заплахи и убийства са ежедневие, но никой не е в състояние да противодейства на военните групировки. Поддържа, че при издаване на решението административният орган не е съобразил константната практика на ВАС по приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и възприетото задължително тълкуване на СЕС на чл. 15 буква „в” от Директива 2004/83/ЕО. Изтъква, че цитираната разпоредба от общностното право касае не насилие, насочено спрямо личността на търсещия закрила, а заплаха на личността поради ситуация на безогледно насилие, което означава, че липсва личен елемент или степен на персонализация, съобразно които да се преценява заплахата и необходимостта от закрила. Пзовава се на Решение от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности по дело № С 465/ 07 г., в чиито

мотиви съдът изрично е приел, че молителят за субсидиарна закрила /хуманитарен статут/ не е необходимо да доказва, че е индивидуално застрашен в страната си на произход по причини и фактори, произтичащи от личните му обстоятелства.

Счита, че за да се обори константната съдебна практика, налагаща единно тълкуване и прилагане на Общностното право досежно търсещите зарила от И., в тежест на административния орган е било да докаже, че е налице промяна от такъв значителен и постоянен характер, която да съответства на хипотезата на чл. 9 от ЗУБ, а именно изобщо не съществува реален риск от тежки посегателства и търсещият закрила може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила в страната си на произход – обстоятелство, което не е установено по несъмнен начин.

Искането до съда е за отмяна на решението, а преписката да бъде върната на органа за ново разглеждане със задължителни указания по тълкуването и прилагането на материалния закон.

В съдебно заседание процесуалният представител на жалбоподателя подчертава, че липсват доказателства ситуацията в И. да е подобрена; че справките за нея представляват частни документи, които не се ползват с обвързваща съда материална доказателствена сила, освен това не са актуални, доколкото първата от тях е датирана на 30.03.2011 г., а втората се позовава на източници от началото на 2011 г. Сочи, че А. дълги години е живял в С., където не може да се върне предвид ноторно известната обстановка в тази страна.

Ответникът - Председателят на ДАБ при МС, чрез представител по пълномощие, поддържа становище за неоснователност на жалбата. Счита, че са изследвани всички факти и обстоятелства, заявени от търсещия закрила; че справките относно обстановката в И. са издадени от компетентен орган съобразно устройствения правилник на ведомството, че те не са бюлетин и не може да съдържат всички факти, които са се случили в страната на произход на чужденеца. Позоваването на обстановката само по себе си не е основание за предоставяне на статут. Към чужденеца не са отправени никакви заплахи за живота и сигурността му.

Представителят на прокуратурата дава заключение за неоснователност на жалбата.

От фактическа страна се установява:

Началото на административното производство е поставено с молбата на чужденеца от 06.08.2010 г. вх. № 1044 по описа на ДАБ. Желанието за предоставяне на статут е потвърдено пред длъжностно лице при ДАБ на 12.08.2010 г., когато е съставен регистрационен лист. Същия ден А. е запознат чрез писмени указания на арабски език за реда за подаване на молбата, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията му, както и за организации, предоставящи правна и социална помощ на чужденци. Обстоятелството, че той подава първата си молба за закрила е констатирано при проверката в системата Е.. Съгласно декларираните и отразени в регистрационен лист данни, жалбоподателят е иракски гражданин, арабин по етническа принадлежност, [дата на раждане] в [населено място], по религия сунит, със средно образование, свободна професия, говорещ арабски, неженен, без деца. На 12.08.2010 г. на чужденеца е връчена покана за интервю за установяване самоличността, националността и маршрута на пътуване. Същото е проведено на 13.08.2010 г.

С решение № 2080/ 13.10.2010 г. на решаващ орган при ДАБ, връчено на А. на 01.10.2010 г., е образувано производство за предоставяне на статут в Р. Б. на жалбоподателя. На 03.11.2010 г. длъжностно лице от ДАБ, с участието на преводач от

арабски език, е провел интервю с чужденеца, който изложил, че през 2006 г. е отпътувал от И., пристигайки в С.. Напуснал страната заради проблемите в нея. Сочил, че баща му се оженил повторно и прехвърлил собствеността върху къщата на съпругата си, което причинило често оставане на улицата на оспорващия, който би принуден да търпи това, тъй като сестра му била неомъжена и той носел отговорност за нея. Жалбоподателят сочи, че е от район С. А., който е шиитски. Когато се установил в С., работел почистване по домовете. Останал 4 години без да уреди пребиваването си. В Б. влиза нелегално. Искането му е да получи закрила и да живее в страната.

С докладна записка от 08.11.2010 г. директорът на РПЦБ С. е уведомен, че с молба вх. № 1066/ 12.08.2010 г. на М. М. Х. А. е открито ускорено производство по предоставяне на статут. Поради изтичане на тридневния срок за вземане на решение и по силата на закона производството е преминало по общия ред.

Интервю с оспорващия е проведено и на 12.11.2010 г., в рамките на което той изложил подробен разказ за живота си в И. – роден в [населено място], завършил втори гимназиален курс на средно образование специалност компютри, работел като свободна професия – монтаж и експлоатация на генератори. След смъртта на майка му, баща му се оженил повторно, но починал през 2002 г. и жалбоподателят, който нямал собствено жилище, трябвало да живее с втората съпруга на баща си, тъй като носел отговорност за неомъжената си сестра. През 2005 г., когато тя се омъжила, А. оставал да спи в местоработата си, където през 2006 година е станал инцидент. Докато оспорващият спял, изгорял един генератор. Дошли хора, разпитвали го и взели пари от касата – след това останал без работа и жилище. Преместил се в С., където се заемал със сезонни дейности, но не успял да уреди пребиваването си. В Б. пристигнал през Т., нелегално.

След изясняване на бежанската история и на основание приложените по делото справки за ситуацията в И., интервюиращият орган е изготвил становище до председателя на ДАБ рег. № УП 4444/ 17.11.2010 г., в което мотивирано предложение да бъде отказано предоставянето на закрила, тъй като не е установено наличието на предпоставките по чл. 8 и 9 от ЗУБ.

В справка на дирекция „Европейски въпроси, международна дейност и европейски бежански фонд” № 3545/ 23.09.2010 г. при ДАБ е посочено, че според наблюдатели на ситуацията в И. и в частност [населено място], като цяло се наблюдава подобрене на сигурността. Вместо извършване на чести нападения върху незначителни обекти като пазари и джамии, бунтовните групировки се ориентират към малко на брой, но демонстративно извършени масирани атаки върху строго охранявани правителствени и административни сгради с голям брой жертви. Макар да съществува риск от извършване на терористични атентати в [населено място], те са спорадични актове на насилие. Преписката съдържа и справка № 2564/ 30.03.2011 г. за състоянието на сигурността в И. и европейска практика при разглеждане на молби за закрила на иракски граждани, в която се сочат данни от доклад на министерството на отбраната на С. до К. от март 2010 г., според който състоянието на сигурността в И. продължава да се подобрява – окуражаваща тенденция в светлината на прехвърлянето на отговорността за поддържането на сигурността към правителството на И.. Средномесечният брой инциденти в цял И. продължително намалява от декември 2009 г. до февруари 2010 г. По статистически данни на ВКБООН, за цялата 2010 г. в И. са се завърнали доброволно общо 59 510 иракски граждани, от които 8680 бежанци в европейските държави.

В справка № 4121/ 22.08.2011 г. относно актуалната обстановка в Б. се сочи, че към визирания момент в града преобладава безнаказаността за извършените инциденти. ИСС /иракски сили за сигурност/ не са в състояние да предотвратяват масирани атаки и да разкриват извършителите им. Според наблюдатели на ситуацията в страната и в частност в Б., макар като цяло да се наблюдава подобрене на сигурността, то подобренето на състоянието на човешките права и поддържането на ред и законност е в много тесни граници. Отчита се, че положението в Б. е несигурно и непредсказуемо, въпреки че към настоящия момент няма данни за определена група от населението, която систематично да е обект на атаки, броят на случайните жертви при масираните нападения расте. Жителите на Б. могат да бъдат обект на нападение по различни причини като професионалното им положение, религията или етническият им произход, както и по други лични причини. Разгледани са данните за атаки и атентати в иракската столица и района около нея в периода май – август с източник Б. и Ф. прес. С обжалваното решение на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ председателят на ДАБ при МС е отказал предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут по реда на ЗУБ на жалбоподателя. Мотивирал се, че не са налице материално - правните предпоставки за уважаване на молбата на чужденеца за предоставяне на закрила, тъй като не се установяват данни за наличието на основателен страх от преследване поради раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група, нито за конкретна и реална опасност от тежки посегателства като смъртна заплаха, екзекуция, наказание или изтезание на кандидата. Приел е още, че общата обстановка в И. сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на Ж. конвенция от 1951 г. Спрямо липсата на основания за закрила под формата на хуманитарен статут в решението е прието, че в бежанската история липсват въобще обстоятелства, релевантни към хипотезите на т. 1 и 2 на чл. 9 на ЗУБ. Изводът, касаещ приложението на чл.9, т. 3 от ЗУБ – реална опасност от тежки посегателства като тежки и лични заплахи срещу живота или личността на търсещия закрила като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, е обоснован с обстоятелството, че не е налице въоръжен конфликт в И. към момента на разглеждане на молбата за закрила.

Решение № 323/ 23.06.2011 г. на председателя на ДАБ е съобщено на А. с участието на преводач на 27.06.2011 г. Жалбата, по която е образувано делото, е депозирана в администрацията на ответника на 04.07.2011г. и е допустима.

При установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Статут на бежанец в Р. Б. се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея - чл. 8, ал. 1 ЗУБ.

Съгласно чл. 8, ал. 4 и 5 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна

служба, което би довело до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3 от ЗУБ. Следователно осъщественото преследване се явява такова събитие в живота на търсещия закрила, което предполага ярък, конкретен и непротиворечив спомен за преживяното или за страха това да не се случи или повтори спрямо него или близките му.

Според общоприетите критерии на Върховния Комисариат за Бежанците на ООН преценката за разрешаване на пребиваване на търсещи убежище граждани на И. трябва да бъде строго индивидуална и да бъде съобразена с конкретните твърдения на търсещия закрила и с обстоятелството от коя част на страната произхожда той. Подробни съображения в тази насока са изложени и в публикуваните на интернет - страницата /електронен адрес: www.unhcr.org/ на ВКБООН доклади за обстановката в И..

Видно от изложените по време на интервютата обстоятелства, спрямо чужденеца не са били предприети действия от официалните иракски власти, нито от конкретна групировка, която държавата да не е в състояние да контролира. Няма данни А. да е арестуван или осъждан в страната си на произход.

Несъгласието на жалбоподателя е насочено към изводите на ответника за липса на материалноправни предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 1 ЗУБ. Разпоредбата предвижда, че хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание; тежки и лични заплахи срещу живота и личността му като гражданско лице в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

В решение от 17.02.2009 г. по дело C-465/07 (Meki Elgafaji, N. Elgafaji срещу Staatssecretaris van Justitie), по тълкуването и прилагането на член 15, буква в) от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, във връзка с член 2, буква д) от същата директива Съдът на Европейския Съюз (голям състав) постановява, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Но същевременно се приема, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Именно това условие не се установява в разглеждания случай, доколкото данните за насилието в И., достъпни в различни информационни

източници, включително ценени по реда на чл. 142, ал. 2 АПК, не сочат същото да е достигнало такава изключителна степен към датата на устните състезания по делото. Безспорно ситуацията в И. се характеризира със сложност и динамика, налагащи приобщаване на актуални данни от различни източници, позволяващи на правораздавателните органи да формират преценката си за нивото на сигурност в страната. Изготвените от администрацията на ответника справки се позовават на източници и съдържат данни, близки по време до датата на издаване на оспорвания акт. Действително, справките нямат характер на бюлетин и към тях не следва да се поставя изискване за прекомерна изчерпателност. Източници на информация за И., съдържащи опровергаващи приобщените по преписката данни не бяха назовани по делото. Независимо от изложеното, имайки предвид мотивите на решението по дело № С 465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защитата по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ, то в колкото по – голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат поради фактори, свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по – ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно – колкото по – малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по – голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Наред с преценка на ситуацията в държавата на произход следва да се държи сметка и за фактите, свързани с личното положение на търсещия закрила. М. М. Х. А. не е получавал лични заплахи срещу живота и личността си. С оглед очертаното по – горе тълкуване на СЕС по дело № С 465/2007 г., данните за положението в И. и липсата на тежки и лични заплахи по отношение на чужденеца се налага изводът за недоказаност на предпоставките по чл. 9, ал. 1 т. 3 ЗУБ. Решение № 323/ 23.06.2011 г. е издадено компетентен орган, в нужната форма, при спазване на процесуалните и материални разпоредби и е законосъобразен.

Ръководен от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата М. М. Х. А., гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], срещу решение № 323/ 23.06.2011 на председателя на Държавна агенция за бежанците, с което е отказано да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: